

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Fond národného majetku Slovenskej republiky**, Drieňová 27, Bratislava, v dovolacom konaní zastúpený Advokátska kancelária S., s.r.o., IČO: X., so sídlom D., B., proti žalovaným **1. C. spol. s.r.o.**, so sídlom P., N., **2. Ing. I.**, bytom Š., **3. RNDr. E.**, rod. Č., bytom Š., **4. Ing. O.**, bytom N., v dovolacom konaní všetci zastúpení JUDr. J., advokátom, N., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13 C 124/2001, o dovolaní žalobcu a T. so sídlom K., Cyprus, registračné číslo H. X., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. P., advokátom, B., proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. septembra 2007 sp. zn. 25 Co 165/2005 a o odvolaní žalobcu a T. so sídlom K., Cyprus, registračné číslo H. X. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 21. júna 2007 sp. zn. 25 Co 165/2005 takto

r o z h o d o l

Dovolania žalobcu a T. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. septembra 2007 sp. zn. 25 Co 165/05 **o d m i e t a .**

Konanie o odvolaniach žalobcu a T. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 21. júna 2007 sp. zn. 25 Co 165/05 **z a s t a v u j e .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným spoločne a nerozdielne náhradu trov dovolacieho konania 3.196,40-€ do rúk právneho zástupcu žalovaného JUDr. J. advokáta so sídlom v N., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa svojím konečným návrhom voči žalovaným domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v N., zapísanej v katastri nehnuteľností na LV č. X.

pre kat. územie N. ako parc. č. X. - zastavané plochy o výmere X., parc. č. X. - zastavané plochy o výmere X. a parc. č. X. - zastavané plochy o výmere X. a stavba súp. č. X. na parc. č. X. tak, že za výlučného vlastníka týchto nehnuteľností žiadal určiť žalovaného v I. rade a to z dôvodu, že kúpnu zmluvu, ktorou odporca v I. rade previedol tieto nehnuteľnosti na žalovanú vo IV. rade a aj darovaciu zmluvu, ktorou táto žalovaná tieto nehnuteľnosti previedla na žalovaných v II. a III. rade považuje za neplatné. Svoj naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe zdôvodnil tým, že pokiaľ bude odporca v I. rade určený za výlučného vlastníka predmetných nehnuteľností, žalobca si bude môcť z tohto jeho majetku uspokojiť svoju pohľadávku voči nemu, ktorú má vo výške približne 6 miliónov Sk.

Súd prvého stupňa rozsudkom z 23. 9. 2005, č. k. 13 C 124/2001-704 žalobný návrh zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov konania 89.964 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 25 Co/165/2005 z 19. septembra 2007 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil s poukazom na jeho vecnú správnosť (§ 219 O.s.p.). Odvolací súd po preskúmaní postupu okresného súdu dospel k záveru, že kúpna i darovacia zmluva nie sú v rozpore s dobrými mravmi a nebol právny dôvod na určenie ich neplatnosti, pretože obe zmluvy sú právne perfektné a platné. Nebol následne právny dôvod určovať vlastnícke právo žalovaného 1/ k týmto nehnuteľnostiam.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie tak žalobca ako i spoločnosť T. so sídlom K., Cyprus, registračné číslo H. X.. Navrhli napadnuté rozhodnutie v zmysle § 243b ods. 1. a 2 O.s.p. zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, z dôvodu, že podľa § 237 písm. f) O.s.p. postupom Krajského súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred Krajským súdom.

Možnosť konať pred súdom bola účastníkovi, spoločnosti T., odňatá tým, že krajský súd v rozpore so zákonom svojim uznesením z 21. júna 2007, sp. zn. 25 Co 165/2005 (ďalej len „Uznesenie o nepripustení zmeny“) nepripustil zmenu žalobcu z Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej „žalobca“) na spoločnosť T., so sídlom K., Cyprus, reg. č. H. X., aj keď dôvody na zmenu účastníka (žalobcu) v zmysle § 92 ods. 2. a 3. O.s.p. boli dané a preukázané. Krajský súd následne na pojednávaní dňa 19. septembra 2007 nekonal so spoločnosťou T. ako s účastníkom ani ju na toto pojednávanie nepredvolal. Krajský súd vo

veci meritórne rozhodol, t.j. rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozsudku okresného súdu bez toho, aby bolo rozhodnuté o odvolaní žalobcu a o odvolaní spoločnosti T. proti uzneseniu o nepripustení zmeny žalobcu.

Právny zástupca žalovaných vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že s námietkami žalobcu a spoločnosti T. nesúhlasí, a má za to že bolo podané v prospech neoprávnenej osoby ako aj neoprávnenou osobou, a preto navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania na účet jeho právneho zástupcu.

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, preto prípustnosť dovolania z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne

rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak v konaní došlo k procesnej vade vymenovanej v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie, proti ktorému inak dovolanie nie je prípustné. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia však nezakladá samo tvrdenie dovolateľa o existencii procesnej vady tejto povahy, ale iba zistenie, že v konaní skutočne k predmetnej vade došlo.

Žalobca existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ - e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto nevyplýva ani z týchto ustanovení.

Žalobca namieta, že odvolací súd odňal v konaní možnosť pred súdom konať spoločnosti T.. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je taký vadný procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by súdy v prípade žalobcu v prejednávanej veci nerešpektovali niektoré z týchto práv, čo v konečnom dôsledku on sám ani nenamieta. Dovoláva sa porušenia týchto práv v prospech tretej osoby, čo však nie je pokryté ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie spoločnosti T. nepodal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), neskúmal ďalej prípustnosť dovolania a vo veci rozhodol bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.).

Z ustanovenia § 240 ods. 1 prvá veta O.s.p. vyplýva, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu môže podať účastník konania.

Podľa § 90 O.s.p. účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný), alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

Dňa 25.07.2008 podala na Okresnom súde Nové Zámky dovolanie spoločnosť T., so sídlom K., Cyprus,, reg. č. H. X., prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. P., advokáta, B., ktorému na tento úkon udelila plnomocenstvo zo dňa 26. júna 2008.

Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 25 Co 165/2005 zo dňa 21 júna 2007 nepripustil zmenu resp. zámenu žalobcu a tým nevyhovел návrhu žalobcu Fond národného majetku Slovenskej republiky, Drieňová 27, Bratislava, na zmenu resp. zámenu na strane žalobcu z Fondu národného majetku na spoločnosť T. a táto s a nestala účastníkom konania.

T. a jej právny zástupca splnomocnený na podanie dovolania nie je účastníkom konania, a preto nie je oprávnený podať dovolanie, preto bolo ním podané dovolanie odmietnuté ako dovolanie podané neoprávnenou osobou (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.)

3. Dňa 17 septembra 2007 podala na Krajskom súde v Nitre spoločnosť T. a dňa 19. septembra 2007 podal odvolanie žalobca odvolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 21. júna 2007 o nepripustení zmeny žalobcu sp. zn. 25 Co 165/2005. Obaja namietali nesprávne právne posúdenie veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal existenciu procesných podmienok pre prejednanie podaného odvolania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nemožno vecne preskúmať.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Občiansky súdny poriadok síce výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno však z neho vyvodit', že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení tohto právneho predpisu (prvá hlava prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria také jeho vlastnosti, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto vlastnosťou je aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodnúť o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

V danej veci odvolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým krajský súd rozhodol o nepripustení zmeny resp. zámeny účastníka.

Podľa § 201 veta prvá O.s.p. účastník konania môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. krajské súdy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O.s.p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Citované ustanovenia upravujú funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu, ktorým rozhodol o nepripustení zmeny resp. zámeny účastníka, vydané v priebehu odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Ide o rozhodnutie krajského súdu ako odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku preto nie je daná.

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Keďže na prejednanie podaného odvolania proti uzneseniu odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný, ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. V súlade s ostatne citovaným zákonným ustanovením bolo preto konanie o tomto opravnom prostriedku zastavené.

4. V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní si náhradu trov dovolacieho konania uplatnili a ich výšku vyčíslili. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou (pozri napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. februára 2008 sp. zn. 2 Cdo 236/2007, z 13. októbra 2008 sp. zn. 3 Cdo 196/2008) vzal zreteľ k tomu, že právny zástupca žalovaného zastupoval týchto účastníkov už v konaní pred obomi súdmi nižšieho stupňa. Dovolací súd preto pri rozhodovaní o výške trov právneho zastúpenia nepriznal žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia aj za úkon právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (§ 14 ods. vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“).

Žalovaným tak miesto požadovanej náhrady trov dovolacieho konania za dva úkony priznal iba náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby advokáta, ktorú poskytol vypracovaním vyjadrenia z 13.októbra 2008, pričom odmenu advokáta určil pri stanovení základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 spoločný úkon právnej služby v prospech štyroch žalovaných, z ustanovenia § 10 ods. 1 vyhlášky, podľa ktorého výška tejto odmeny 25 050,Sk . v zmysle § 13 ods. 3 krátil o 20%. tj. 20.040,00-Sk Ku každému úkonu právnej služby v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky prináleží režijný paušál vo výške 1/100-iny výpočtového základu, ktorého výška bola 150,00-Sk K tejto odmene priznal dovolací súd podľa § 18 ods. 3 vyhlášky DPH 3843,70-Sk, spolu teda priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania vo výške 95534,80- Sk tj. 3.196,40-€.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Hrčková Marta